

25 éve történt

Gátszakadás a Körösökön

A Kettős-Körös jobb parti töltés szakadás után 4–5 órával

Igen csapadékos volt a július 25-ével ezelőtt is. A Körösök hegyvidéki vízgyűjtő területére 1980. július 21–27. között 175–211 mm csapadék hullott, melyből jelentős árhullámok keletkeztek a Körösökön és a Berettyón.

Az árvízi katasztrófaaként számon tartott 1980. évi Körös-völgyi árvíz alkalmával példátlan hevességgű volt az áradás. A Fekete-Körös vízszintje 36 óra alatt több mint 9 m-t emelkedett.

A Sebes-Körös jobb parti töltése a 0+400 km szelvényben július 26-án – három, egymáshoz közel eső helyen – átszakadt, és 35 millió m³ víz ömlött ki 2175 ha nagyságú területre.

Július 28-án reggel a Kettős-Körös jobb parti töltése Mezőberény térségében, a 102,728 tkm szelvényben – már apadó víznél – minden látható előjel nélkül átszakadt.

A szakadás rövid idő alatt 78 m szélességre növekedett, és a kiömlött 208 millió m³ víz 105 km² mezőgazdasági és lakóterületet öntött el. A veszélyeztetett területekről – Tarhos, Újladány és Bélmegyer – 4086 embert telepítettek ki.

Az árvízvédekezés méreteire jellemző, hogy csúcsidőszakban egyidejűleg 9.388

fő vett részt a munkákban, 1 millió 420 ezer homokzsákot használtak fel. A körtöltések, lokalizációs vonalak, nyúlgátak építése és megerősítése során 320.000 m³ földmunkát végeztek. A helyreállítás és a vízviasszevezetés október végéig eltartott.

Az árvízvet követő szakértői értékelések

megállapították, hogy a Hosszúfoki töltés szakadást az altalaj belső eróziója idézte elő.

A helyi és az országos összefogás, valamint a szervezett árvízvédekezés eredményeként a települések megmenekültek a pusztulástól, emberélet nem esett áldozatul.

Emlékoszlop a Kettős-Körösi töltés szakadás helyén

A Kettős-Körös töltés szakadás elzárása

Vízkezelésgazdálkodási helyzetkép

Vízkezelések

Folyóink határszélvényeiben július végén, augusztus elején kisvízi állapotok uralkodtak, a folyók mederteltsége jellemzően 10–30% között alakult.

Az érkező vízhozamok az évszaknak megfelelően alakultak, a Fehér-Körösön 11,0 a Fekete-Körösön 16,0-30,0 m³/sec volt jellemzően a határon érkező vízhozam. A Sebes-Körösön üzemelő energetikai célú tározórendszerből 30,0 m³/sec körüli vízhozam érkezett, míg a Berettyón 8,5–12,1 m³/sec – ami már tartalmazza az 1,9 m³/sec-os tiszai átvezetést is – a Körös rendszert tápláló vízhozam. További tiszai átvezetés érkezik a kiskörei és a tiszalöki rendszerből, a Hortobágy-Berettyóba leadott összvízhozam jellemzően 13 m³/sec körül ingadozott, a Hármas-Körösbe Öcsődnél 1,0 m³/sec érkezett.

A rendszerben a duzzasztók a bökényi kivételével üzemszerűen működnek.

A tartott felvízszintek a következők:

Békésszentandrás	480 cm
Körösladány	260 cm
Békés	460 cm
Gyula	180 cm

Felszíni vízkezelések minőségi állapota:

A Körösök vízminőségi állapota a Környezetvédelmi Felügyelőség által az országos és a regionális törzshálózati mintavételi helyeken végzett vízvizsgálatok MSZ 12749 szabvány szerinti vízminőségi osztályba sorolása alapján közel hasonló állapotot tükröz mint az elmúlt évek hasonló időszakában. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően vízterek vízínövény borítottságát az őri személyzet észlelése alapján heti gyakorisággal kísérjük figyelemmel. A Hármas-Körös két szakaszán észlelték 5–25%-os vízínövény borítottságot, a kettős hasznosítású csatornáink meghatározott szakaszain már 75–100%-os borítottság is előfordul.

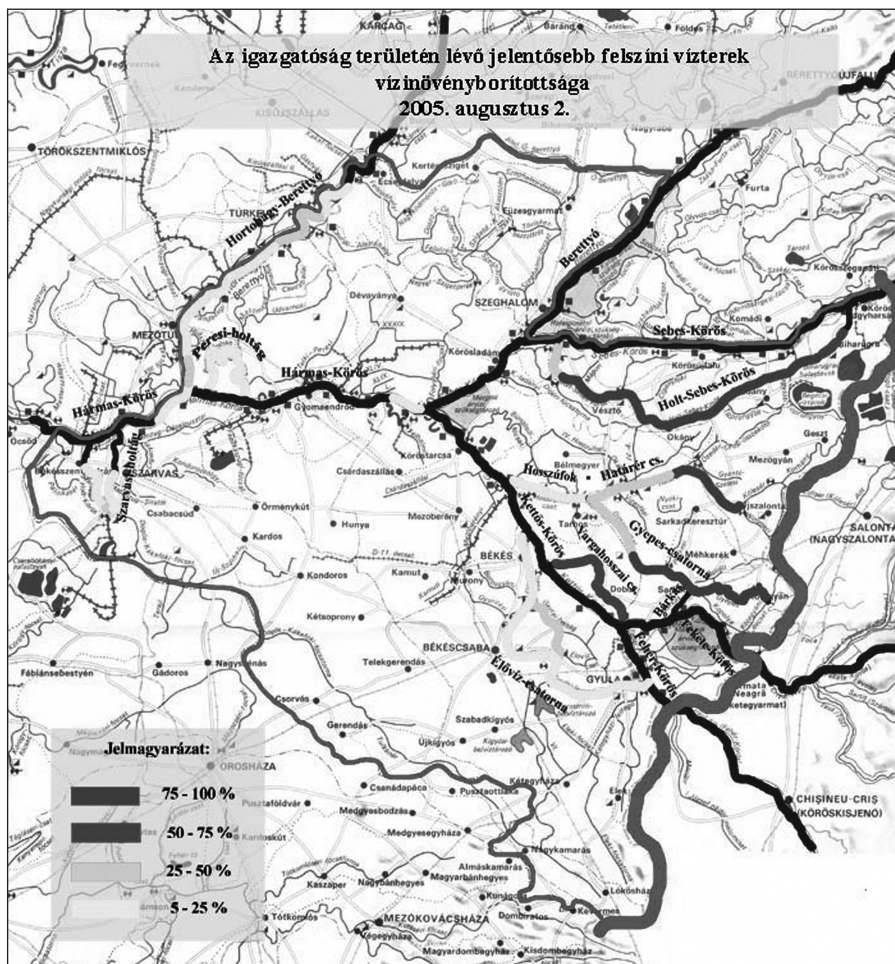
Az aktív vízforgalommal jellemzett (öntözésre hasznosított) vízterek vízminősége kedvezőbb, mint a kizárólag belvízelvezető funkciót betöltő csatornák vízminőségi állapota.

Kedvezőbb vízminőségi állapot általában azokat a csatornáinkat, holtágainkat jellemzi ahol a gravitációs vízátvezetés lehetősége biztosított (Élvíz-csatorna, Szarvas–Békésszentandrás holtág). Ezeknél a víztereknél az árhullámok levonulása miatt szünetelő gravitációs átöblítés hiányából adódóan fordulhat elő vízminőségromlás, kisebb mérvű halpusztulás (Élvíz-csatorna 2005. július 4., augusztus 4–5), mert a vízterek a vízpótlás hiányára rendkívül érzékenyen reagálnak, ilyenkor a belvízbefogadás és használtvíz-bevezetés azonnal kedvezőtlen állapotokat teremt.

Mezőgazdasági vízhasználatok

A mezőgazdasági vízhasználatok alakulása Igazgatóságunk területén 2005. június 30-ig

Szerződött terület	11 173,50 ha
– ebből rizs	1 183,50 ha
Szerződött halastó	463,63 ha

Szerződött vízmennyiség	21 023,00 ezer m ³
– ebből rizsre	8 978,00 ezer m ³
Szerződött vízmennyiség halastóra	5 480,00 ezer m ³
Megöntözött terület	3 722,97 ha
– ebből rizs	890,00 ha
Feltöltött halastó	421,00 ha
Szolgáltatott vízmennyiség	5 746,59 ezer m ³
– ebből rizsre	3 295,50 ezer m ³
Szolgáltatott vízmennyiség halastóra	632,68 ezer m ³

A csapadékosabb időjárás következtében az öntözőrendszerekben nem alakult ki vízhiány, a fővíz-kivételek vízellátása biztosított. A kettősműködésű rendszerekben a nyári időszakban fokozottan jelentkezik a vízínövény burjánzás, emiatt a Dögösi öntözőfűrten, az Élvíz-csatorna és a Malomfok-Ináncsi öntözőrendszerekben szükséges volt a vízínövény irtás. A beavatkozások után biztosított volt az öntözővízellátás.

Vízmérleg

A felszíni vízkezelések hasznosulásának vizsgálati eszköze a felszíni vízmérleg, melyben a hasznosítható vízkezeléseket vesszük össze az engedélyezett, illetve a tényleges vízhasználatokkal. Az elmúlt évek összesítő felszíni vízmérlegei azt mutatják, hogy a hasznosítható vízkezelés kielégíti a vízigényeket (helyi készlethiányok vannak) a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság működési területén. A tényleges vízhasználat augusztusi mértékadó időszakban az utóbbi években általában lényegesen kisebb a vízjogilag engedélyezetté.

Czakóné Czédli Jolán

Megállapodás a szakértői együttműködésre

A Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (KÖVI-KTVF, Gyula) megkeresése esetén igazgatóságunk szakértőként közreműködik a vízügyi hatósági és szakhatósági eljárásokban a 341/2004. (XII. 22.) Kormányrendelet alapján.

Az első megállapodást 2005. március 31-én írta alá a két szervezet igazgatója. A megállapodás meghosszabbítására és módosítására került sor 2005. június 30-án. A megállapodásban nem szabályozott kérdésekben az 1957. évi IV. törvény, a 2004. évi CXL. Törvény rendelkezései az irányadók.

A szakértői véleményezés térítésmentes. Az igazgatóság szakágazati osztályai és a szakaszmérnökségek vesznek részt a szakvéleményezésben.

Szakhatósági állásfoglalás esetén a megkeresés kézhezvételét követő 15 napon belül, engedélyezési eljárásban 30 napon belül kell megadni a szakértői véleményt a felügyelőség részére.

A megállapodás megtalálható a Lotus Notes „KÖVI-KTVF ügyiratkezelés KÖVIZIG” programban, illetve az Intraneten a Nyitólap Vízügyűjtőgazdálkodás alatt.

2004-ben a Körös-vidéki Vízügyi Felügyelettel kötött megállapodás keretében 171 db, 2005. július 31-ig 32 db KÖVI-KTVF megkeresés érkezett.

Bátai Jánosné

KITÜNTETÉS

A Magyar Hidrológiai Társaság PRO AQUA Kitüntetést adományozott Bak Sándor igazgatónak

Bak Sándor a Nehézipari Műszaki Egyetemen okl. bányamérnöki diplomát szerzett 1978-ban, azóta a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság dolgozója, jelenleg igazgatója. Kiemelkedő munkát végzett a Dél-Alföldi térségben a felszín alatti vízkészlet gazdálkodás és vízkárelhárítás területén. Tevékenységében jelentős a Kelet-Magyarországi települések csatornázási és arzén mentesítési programjában végzett munka. A Magyar Hidrológiai Társaságnak 1977-óta tagja, a Békés megyei területi szervezet titkára majd 1999-től elnöke. Elnöksége alatt 2001-ben rendezték meg a Társaság XVIII. Vándorgyűlését. A Pro Aqua kitüntetéssel szakmai és társasági munkáját ismerjük el.

A kitüntetés átadására az MHT Országos Vándorgyűlésén, 2005. július 6-án Nyíregyházán került sor.

Az árvízvédelmi töltéseken való közlekedés szabályozásának változásáról

A Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság ez év elején kidolgozta és bevezette az árvízvédelmi töltéseken való közlekedés engedélyezési rendjét. Az alkalmazás során szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján, az igazgatóság **2005. július 12-től módosítja** az engedélyezés rendszerét, csökkenti a fenntartási hozzájárulás összegét és megváltoztatja az árvízvédelmi sorompók nyitva tartásának rendjét.

- Természetes személyek az árvízvédelmi töltésen (és védősávjain) járművel (gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, erő-és munkagéppel, állati vontatású járművel, munkagéppel) csak az igazgatóság által kiadott, meghatározott időtartamra (egy évre, egy hétre, egy napra) érvényes, személyre szóló engedéllyel közlekedhetnek.

- Jogi személyek (cégek, intézmények, civil szervezetek) járműveivel az árvízvédelmi töltésen közlekedni, csak a jármű üzemeltetője és az igazgatóság között létrejött szerződés alapján, az abban foglalt feltételek szerint szabad.

- A közlekedésre jogosító engedélyek a **Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságnál (5700 Gyula, Városház u. 26.)**, és a Gyulai, Szarvasi, Szeghalmi Szakaszmérnökségén, valamint a **Körös-vidéki Horgászegyesületek Szövetsége (5600 Békéscsaba, Bajza u. 11.)** és a **Körösi Halász Szövetkezet (5500 Gyomaendrőd, Kossuth u. 27.)** bizományosainál is beszerezhetők a fenntartási költség-hozzájárulás megfizetése ellenében.

- **ÁRJEGYZÉK** az árvízvédelmi töltésen való közlekedéshez vásárolható jegyekről:

	Éves jegy	Heti jegy	Napi jegy
Segédmotoros kerékpárra	1500 Ft	500 Ft	150 Ft
Motorkerékpárra	3000 Ft	1000 Ft	300 Ft
Gépkocsira és egyéb járműre	4000 Ft	1500 Ft	500 Ft

- A korábbi szabályok alapján megvásárolt engedélyek érvényesek. A ténylegesen befizetett díj és az új árjegyzék szerinti díj különbözetét, az igazgatóság visszatéríti.

- **Az árvízvédelmi töltésen lévő sorompókat az új szabályozásnak megfelelően általában nyitva tartjuk.** A sorompókat bezárjuk akkor, ha az adott szakaszon árvízvédelmi, belvízvédelmi és vízminőségi kárelhárítási készülség van, ha a töltés talaja felázott, ha a közlekedés akadályoz bármilyen munkavégzést, vagy bármely más ok azt indokolttá teszi. **Zárt sorompók esetén, engedély birtokában sem szabad az árvízvédelmi töltésen közlekedni.**

- Az árvízvédelmi töltéseken közlekedni csak a közlekedők saját felelősségére és kockázatára szabad. A közlekedőnél bekövetkezett károokért a KÖR-KÖVIZIG nem tartozik felelősséggel. Károkozás esetén az igazgatóság, a károkozóval szemben teljes kártérítésre tart igényt és szabálysértési eljárást is indíthat.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakoságot, hogy az árvízvédelmi töltéseken való közlekedésre jogosító engedélyeket a KÖR-KÖVIZIG munkatársai, valamint a rendészeti szervek tagjai folyamatosan ellenőrzik. Kérjük megértésüket és együttműködésüket.

Élővíz-csatorna szemle Gyula belterületén

Az Élővíz-csatorna nádvagózás előtti állapota 2005. július 21-én a Városház utcai kőhídnál

Az Élővíz-csatorna nádvagózás utáni állapota 2005. július 27-én a Városház utcai kőhídnál

Munkában az úszó nádvágó

Ellentmondásos a 2005. év az Élővíz-csatorna életében. Jelentős előrelépésnek ítéljük meg a városok (Gyula, Békéscsaba, Békés) hozzájárulását a fenntartási munkákhoz és a beadott INTERREG III/A pályázathoz, viszont a levonuló árhullámok sokasága és a belvizek befogadása gyakran akadályozta a vízpótlás folyamatosságát és egyéb kedvezőtlen tényezők szuperponálásával a vízminőség fokozott burjánzását idézte elő. A Gyulai Szakasztechnikusok július 25–29-ig végezte el a belterület úszó nádvagózását, s a levágott uszadékokat az alsó körzeti zsilipnél eltávolította. A belterület szemléjére Gyula város képviselőinek részvételével 2005. augusztus 1-jén került sor. Mint a képeink is mutatják, látványos a különbség a beavatkozás előtti és az azt követő napokban, de sajnos a hatás nem tart sokáig a hőség, a bemosódó tápanyagok és a várható vízpótlás nélküli időszakok miatt. Miután az Élővíz-csatorna Gyula belterületének fontos tájképi eleme, megállapodás született az Igazgatóság és a város vezetése között, hogy a vízminőség következő vágását a város finanszírozza, melyet augusztus 20-ig elvégez a Gyulai Szakasztechnikusok. A megállapodás szerint 500 000 Ft átadását vállalta Gyula Város Önkormányzata.

Czakóné Czédli Jolán

Élővíz-csatorna szemle Gyula belterületén

Rendezett part Gyula belterületén

Konzultáció a Víz Keretirányelv végrehajtásáról

Holló Gyula, mint a magyarországi Víz Igazgató és úgy is mint a KvVM Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály vezetője 2005. július 27-én ellátogatott igazgatóságunkra egy konzultációs beszélgetésre a Víz Keretirányelv (VKI) végrehajtásával kapcsolatban.

A konzultáción részt vett Schreffel Rudolfosztályvezető (OKTVF), a KÖR-KÖVIZIG részéről pedig kilencen: Bak Sándor igazgató, Galbáts Zoltán igazgatóhelyettes főmérnök, Czakóné Czédli Jolán osztályvezető, Dénes György csoportvezető, Dina Gábor csoportvezető, dr. Vasas Ferencé csoportvezető, Wágner Mária csoportvezető, Dalmadi Zsolt ügyintéző, Varga Melinda vízgazdálkodási ügyintéző.

Holló Gyula választa a VKI hazai bevezetéséből adódó feladatokat, amelyeket a korábbi években már – a két jelentési kötelezettséget megelőzően – elvégeztünk. A konzultáción kifejtettük az eddigi tapasztalatainkat a VKI végrehajtásával kapcsolatban és megbeszéltük az előttünk álló – nem kevés – feladatokat, amelyeket még ez évben ill. részben a jövő évre áthúzódóan kell elvégeznünk a VKI-hez kapcsolódóan. Meg kell tervezni a felszíni és felszín alatti vizek monitorozását, hogy azok 2006. év végére meghatározott mintavételi és vizsgálati paraméter listával indulásra készen

álljanak. 2005-től 2009-ig igen nagy, de szép feladata lesz a területi szerveknek a Vízyűjtő-gazdálkodási Tervek (VGT) összeállításában. Igazgatóságunk a 2–6-os részvízyűjtő, mint tervezési egységre készülő VGT készítésében lesz érdekelt (lásd.

térkép). Ígéretet kaptunk további hasonló konzultációs beszélgetésekre a jövőben is, melyek mindenképpen hasznosnak ítélték meg a területi szervek, az OKTVF és a KvVM kapcsolatában.

Wágner Mária

Töltésfejlesztés a Körösök vidékén

(1966–2005)

Az Alföldön hosszú ideig hatalmas mocsárvidék kísérte a Körösök folyását.

150 évvel ezelőtt, a folyószabályozási és ármentesítési munkák eredményeként megeremtetődtek az árvizektől védett, biztonságos emberi élet feltételei ezen a vidéken.

A Körösök és a Berettyó vízgyűjtőjének több mint fele, Románia területére esik. Az erdélyi Sziget-hegységből négy folyó, a Fehér-, a Fekete-, a Sebes-Körös és a Berettyó szállítja vizét a mélyártéri síkvidékre. Az itt élő emberek élet és vagyonbiztonságát 340 km I. rendű árvízvédelmi töltés védi a pusztító árvizek ellen.

A Körösök vízjárása igen szélsőséges. Gyakran előfordulnak vízhiányos időszakok, máskor heves árvizek érkeznek. Az elmúlt évtizedekben a Körös-völgyi nagy árvizek során (1966, 1970, 1974, 1980, 1981, 1995, 2000) a legmagasabb vízszintek többször meghaladták az addig észlelt maximumokat, és gátszakadásokat, elöntéseket okoztak, árvízi tározásokat tettek szükségessé.

A Körös-vidék árvízvédelmi rendszerét a folyók mentén lévő elsőrendű árvízvédelmi töltések, a másodrendű, települési; lokalizációs és tározó töltések, valamint az árvízvédelmi szükségtározók alkotják.

A nagy árvizek mindig új lendületet adtak a vízügyi szakma és a társadalmi akarat számára az árvízvédelmi rendszer fejlesztése terén. Az 1966. évi árvíz után

a Fehér-, és Fekete-Körös közötti valamint Fehér-Körös bal parti lokalizációs töltések épültek meg. Az 1970. évi árvíz után határ menti lokalizációs töltés épült a Fekete-, és Sebes-Körös között is, és megkezdődött a Sebes-Körös bal parti töltésének megerősítése. Az 1974. évi árvízet követően az árvízvédelmi szükségtározók építése, a Sebes-Körös és a Berettyó jobb parti, valamint a Fehér-Körös bal parti töltésének megerősítése kapott nagyobb hangsúlyt. Az 1980. évi árvíz tapasztalatai nyomán kezdődött el az árvízvédelmi fővédvonalak altalajának feltérképezési és megerősítési programja, elsőként a Körösök mentén. A vizsgálatok megállapították, hogy a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő I. rendű árvízvédelmi töltéseket 429 helyen keresztezi holt meder. Különösen veszélyesnek minősített holtág keresztezés 49 helyen volt, melyből már 44 megerősítése megtörtént.

A Kettős-Körös bal oldali töltésfejlesztési programja 1981-től 1990-ig tartott. A Hármaskörös bal parti töltése kiépítettnek tekinthető. Közben a jobb oldali töltéseken is megkezdődtek a fejlesztési munkák, előbb 1982-től a Fekete Körösön, majd 1992-től a Kettős-Körösön is Szanazugtól Békésig.

A Kettős Körös jobb oldali töltésfejlesztését 2003-tól támogatta a Közép-kelet Európai Országok Unió csatlakozását elősegítő PHARE program. A beruházás keretében 4880 fm töltésszakasz épült

ki Békés és Hosszúfok között a Kettős-Körös jobb part 17+531-22+411 tkm szelvényében. A munkák során 57.000 m³ földmennyiség épült be, a fejlesztés költsége nettó 251 millió Ft volt.

A PHARE határon átnyúló programja, a környezetvédelmi és infrastruktúra hálózatok fejlesztése keretében 2005–2006-ban a Kettős-Körös jobb partján a Békési híd és a Duzzasztó között újabb 1177 fm töltés épül ki az előírt méretekre. A 22+411-23+273 tkm és a 24+965-25+280 tkm közötti szakaszokon 15.000 m³ földmennyiség beépítésével, nettó 80 millió Ft költséggel folytatódik a töltésfejlesztés.

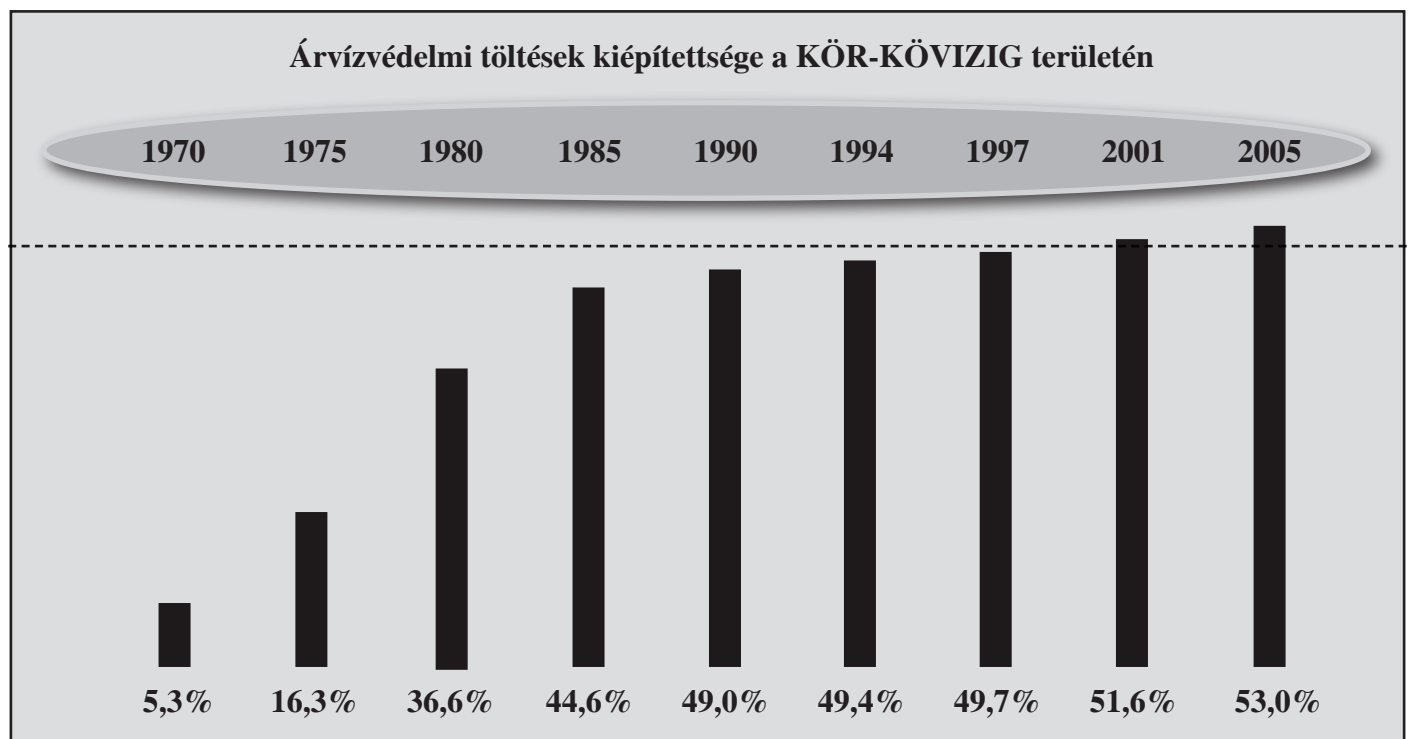
A Körösök és a Berettyó mentén lévő árvízvédelmi töltések folyamatos fejlesztést igényelnek. Az elmúlt négy évtized munkájának eredményeként, a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi töltések kiépítettsége elérte az 53%-ot, vagyis ennyi felel meg a kiépítettségre vonatkozó előírásoknak.

A Tisza-völgy átfogó árvízi szabályozását tartalmazó Vásárhelyi terv továbbfejlesztésének alapelve, a folyók menti elsőrendű árvízvédelmi töltések teljes kiépítése, a jelenleg érvényes mértékadó árvízszintnek megfelelően.

A Körös mentén még közel 150 km árvízvédelmi töltést kell kiépíteni és megerősíteni az itt élő emberek élet és vagyonbiztonsága érdekében.

Cserkúti Andrásné

Árvízvédelmi töltések kiépítettsége a KÖR-KÖVIZIG területén

Vízminőségi kárelhárítási rendszer fejlesztése

A vízminőségi kárelhárítás országos rendszerének fejlesztése c. Phare projekt keretében (EuropeAid/1144954/D/S/HU2002-000-180-04-01-01-03) újabb vízkárelhárítást szolgáló eszközök, berendezések beszerzésére és leszállítására került sor.

Az UNITIS Rendszerház Rt. az üzembe állítandó gyors-beavatkozási egységhez (terepjáró gépkocsi + utánfutó) tartozó informatikai és telekommunikációs eszközöket már 2005. április 14-én átadta minden igazgatóságnak.

A gyors-beavatkozási egységet, egy Land Rover Defender 130 Crew CAB terepjáró gépkocsit és Böckmann CH 3718/20 utánfutót a Cél Motors Kft. 2005. július 29-én leszállította és üzemképes állapotban átadta igazgatóságunk részére. A vízminőségi kárelhárítást és gyors információszolgáltatást elősegítő berendezések üzemeltetése a Vízgazdálkodási Osztály feladatkörébe tartozik. A gépkocsi „békeidőben” elsősorban a mobil vízminőségi laboratórium (DR 2000) szállítására szolgál, mellyel az üzemellenőrző vízminőségi vizsgálatokat végezzük, továbbá a bejelentett vízszennyezések helyszíni szemlélésében nyújt gyors segítséget. (Természetesen a kárelhárításban is aktívan részt fog venni.) A gépkocsi tesztelése megtörtént, örömmel nyugtáztuk, hogy a terepen is megbízhatóan közlekedő eszközzel segítette a Phare projekt munkánkat.

Szabó Béla

Új gépjármű a vízminőségi kárelhárításban

Személyügyi hírek

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

● *Szigeti Marianna* ügyintéző munkakörben, határozott időre 2005. június 1-jétől 2005. december 31-ig a Gazdasági Osztálynál.

● *Rácz Jenő* vezető gépkezelő munkakörben, 2005. július 15-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

● *Varga László* szivattyútelepi gépkarbantartó munkakörben, 2005. július 12-vel a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

Hidrometeorológia

Június hónapot – összességében – az évszakhoz képest kissé hűvösebb, az átlagosnál szárazabb időjárás jellemezte.

A hőmérséklet alakulásában – az előző hónapokhoz hasonlóan – továbbra is a szélsőségek domináltak.

Napközben 12 °C és 31 °C közötti, míg a hajnali órákban 9 °C és 20 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 19,9 °C volt, ez az érték 0,2 °C-al alacsonyabb a sokéves átlagnál.

Az igazgatóság területén, átlagosan 55,4 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagnál 10,4 mm-el kevesebb.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 119,8 mm-t – Szeghalmon mérték, míg a legkevesebb csapadék – 36,1 mm – a Gyulai hídnál hullott.

Területünkön 2004. november 1. és 2005. június 30-a közötti időszakban, átlagosan 388,1 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 42,7 mm-el meghaladta a sokéves átlagot.

Június hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében, helyezkedett el.

A talajvízkútjainkban a hónap folyamán 20–40 cm-es vízszintsüllyedést észleltünk.

A talajvíz a terepszint alatt 152–400 cm között ingadozott.

Július hónapot – az előző hónapokhoz hasonlóan – a szélsőségek jellemezték.

A hőmérséklet tág intervallumok között változott.

Napközben 20 °C és 37 °C közötti, míg a hajnali órákban 11 °C és 22 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 21,9 °C volt, ez az érték – összességében – a sokéves átlagnak megfelelő.

Az elmúlt hónapban az igazgatóság területén, átlagosan 101,6 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző mennyiség közel kétszerese.

A csapadék időbeni és területi eloszlása is igen szélsőséges.

A csapadék tevékenység július 1–14-e közötti időszakra tehető. A hónap második felében csak szórványosan hullott kisebb mennyiségű csapadék.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 152,5 mm-t – Félhalmon mérték, míg a legkevesebb csapadék – 66,2 mm – Ecseghalván hullott.

Területünkön 2004. november 1. és 2005. július 31-e közötti időszakban, átlagosan 490,8 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely – jelentősen – 92,9 mm-el meghaladta a sokéves átlagot.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	29,8	33,0	45,0	56,7	65,8	52,5	397,9
Tárgyi időszak (mm)	65,6	49,4	27,5	44,0	39,2	77,6	29,4	56,5	101,6	490,8
Eltérés az átlagtól (mm)	+18,8	+10,4	-1,8	+14,2	+6,2	+32,6	-27,3	-9,3	+49,1	+92,9

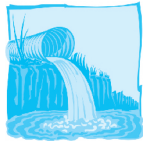
Július hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében, helyezkedett el.

A talajvízkútjainkban a vízszintsüllyedés tovább folytatódott.

A talajvíz a terepszint alatt 160 cm – 470 cm között ingadozott.

Török Jánosné

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján. A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Természeti és Vízügyi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2005.június 1.–2005. július

31. Mintaszám: 3–7

Mintavételi hely	A.	B.	C.	D.	
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	IV	IV	III	V	
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	IV	IV	III	III	II
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	III	II	–	–	II
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	III	III	III	V	
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	III	IV	IV	III	II
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	IV	IV	–	–	II
Hármas-Körös Gyoma 79,3 fkm	IV	IV	III	IV	
Hármas-Körös B.sz. szentandrás 48,0 fkm	IV	III	–	II*	I
Élvíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	III	IV	–	–	II
Élvíz-csatorna Békés tork.	IV	V	III	III	V

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői	I. osztály: kiváló víz
B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői	II. osztály: jó víz
C csoport: mikrobiológiai jellemzők	III. osztály: tiszta víz
D csoport: mikroszennyezők toxicitása	IV. osztály: szennyezett víz
E csoport: egyéb jellemzők	V. osztály: erősen szenny. víz

– vizsgálat nem történt

* a szerves mikroszennyezők vizsgálata csak néhány paraméterre kiterjedően történt

Vízminőségi kárelhárítás: Igazgatóságunk területén június–július hónapban vízminőségi készültség elrendelését igénylő rendkívüli szennyeződés nem történt.

Egyéb vízminőségi káresemény:

Június 1-jén érkezett bejelentés, mely szerint a Dögös-Kákafoki csatornába szennyvíz került az Újkígyósi szennyvíztisztító telep „szűk” kapacitása miatt. A telep kapacitás bővítése folyamatban van, és várhatóan három hónap múlva befejeződik a próbaüzeme.

Június 20-án a Szarvasi Szakasz mérnökség területén, a K-1 csatorna torkolati szakaszán történt halpusztulás (kb. 50 kg). A haltetek letermelésre és elszállításra kerültek a szarvasi gypmesteri telepre: a halpusztulás feltételezhető oka az alacsony vízszint és meleg időjárás miatti oxigénhiány.

Június 22-én a Büngösi-főcsatorna torkolati szakaszán halpipálás, és minimális halpusztulás történt. A Gyomai KHSZ (halászati hasznosító) gondoskodott a haltetek letermeléséről és elszállításáról.

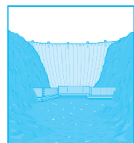
Július 4-én az Élvíz-csatorna békési szakaszáról jelentettek halpusztulást. A halpusztulás feltételezhető oka a hajnali oxigénhiányos állapot. A Fehér- és Fekete-Körösön levonuló kisebb árhullám miatt szünetelt a vízbetáplálás és a vízkivezetés.

Július 7-én bejelentés érkezett, mely szerint Gyulán, a Hunyadi tavon 3–4 mázsa hal (kárász, naphal, csuka) pusztult el. A halpusztulás oka, hogy az elmúlt napokban jelentős vízszint csökkenés történt, illetve az önkormányzat hírdőletermelést végzett. A haltetek eltávolításáról az önkormányzat gondoskodott.

A Fekete-Körösön a levonuló kisebb árhullám miatt Malomfoknál július 7-én szemét levonulását jelezték (rőzse, farönk, műanyag flakonok), amely az árhullámmal tovább vonult.

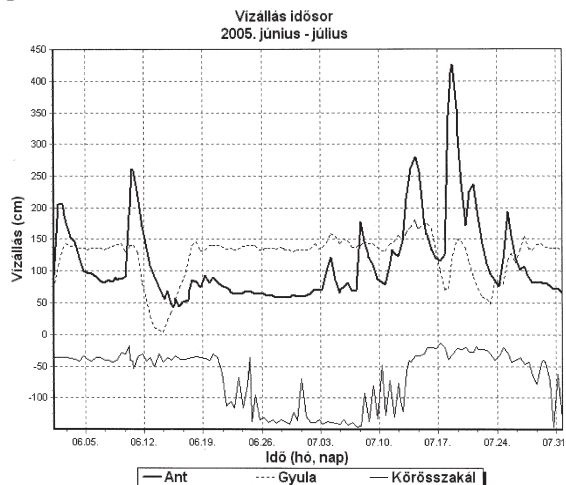
Július 17-én a Folyáséri-főcsatornán halpusztulásról és a víz vöröses barna színéről érkezett bejelentés. A KvKTVF vizsgálataiból kiderült, hogy a halpusztulás oka oxigénhiányos állapot volt. Igazgatóságunk gondoskodott a frissvíz betáplálásáról, és felszólítottuk a Gyomai KHSZ-t a haltetek eltávolítására.

Hidrológia

Június elején a vízrendszer állapotát a Tisza májusi árhullámának apadó ága határozta meg.

Júniusban és júliusban a Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjén több hullámban voltak jelentős csapadékokhoz időjárási periódusok (június 7–9, július 1–2, 5–6, 11–12, 15–16, 19, 23), ezekből azonban – az időközben megnövekedett vízvisszatartó képesség következtében – általában csak kisebb árhullámok alakultak ki. A romániai vízgyűjtőn június 11–12-én, július 11–13-án és 17–20-án voltak árvízvédelmi készültségi szint feletti vízállások. A magyarországi folyószakaszok árvízvédelmi készültségi szintet elérő vízállások nem fordultak elő. A duzzasztóművek és a gravitációs vízbevezetések üzemét a vízszintek változása miatt többször módosítani kellett. Június elejétől július végéig a Hármas-Körös vízhozama Kunszentmártonnál 47,6 és 273 m³/s között váltakozott, de csupán 15 napon volt 100 m³/s alatti.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke

	június 30-án: (m ³ /s)	július 31-én: (m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	9,43	9,61
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	8,60	16,3
Kettős-Körös, Békés	14,0	32,0
Sebes-Körös, Körösszakál	8,84	33,8
Sebes-Körös, Körösladány	25,4	22,0
Berettyó, Szeghalom	13,7	11,0
Hármas-Körös, Gyoma	35,1	73,0
Hármas-Körös, Kunszentmárton	47,6	81,4

Czakó András

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA I. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
— hírlévl —

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató

Szerkesztő: Cserkúti Andrásné

5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407

E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www.korkovizig.hu

Megjelenik kéthavonta 600 példányban

Kiadvány szerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Schneider Nyomda, Gyula, telefon: 66/461-410